

FOTOGRAFIJE: T. OSTOJIĆ

Kako do prijateljske posete?

Pravo na prijateljsku posetu imaju svi koji su se prijavili i dobili paket kućne nege, koji daje Savezna država. Preporuka Biljane Tričković je da se za ovu pomoć aplicira čim se napuni 65 godina, jer je postupak odobrenja dugotrajan, traje i do godinu i po dana.

- Jednom kada se dobije prvi nivo kućne nege, koji podrazumeva pomoć u kući u trajanju od dva do tri sata svake druge nedelje, odmah može da se traži i prijateljska poseta. Ukoliko se u međuvremenu javi potreba za višim nivoom kućne nege, lako se aplicira i brže dobije pomoć, sve do četvrtog nivoa - ističe Biljana.

risnike ove pomoći koji stanuju blizu jedni drugih, a ukoliko se radi o volonterima koji treba da putuju, udruženje snosi troškove puta do 30 dolara mesečno ili 15 dolara po odlasku, ukoliko je reč o udaljenijim krajevima.

Ujedno, zajednica plaća i trošak policijske provere koji je neophodan. Zadatak volontera jeste da razgovaraju s primaocima pomoći, da im čitaju novine ili knjige, slušaju muziku zajedno, a ukoliko odu negde na kafu, udruženje snosi i taj trošak. Jeden volonter posećuje najviše tri osobe.

- Volonteri prolaze intervjui u obuku, a kasnije imaju redovne treninge i obuke. Pored toga, organizujemo i redovan ručak s volonterima. Posete se organizuju ili u kućama primaoca pomoći ili u domovima za stara lica. Da bi neko odlazio u posetu osobi u staračkom domu treba da ima potvrdu o primljenoj vakcini protiv gripe - naglašava Biljana.

Naša sagovornica kaže da su iskustva volontera i primalaca kućne nege izuzetno dobra, a mnogi od njih razviju prijateljstva za ceo život, baš kao Zlata i Iva.

T. OSTOJIĆ

m²ilan

PIŠE: Milan VLAŠIĆ

Kad sam, sada davne, 1988. godine završio Ekonomski fakultet, a diplomski rad na temu inflacije odbranio nekoliko meseci kasnije, bio sam uveđen da sam stekao egzaktna znanja iz ekonomije koja će biti trajna.

Bio sam uveren da su postulati koje su nas učili nešto čvrsto, što će me pratiti kroz život, nešto egzaktno kao što su statistika i matematika. Imao sam određenih sumnji u egzaktnost jer se ipak radilo o ekonomiji socijalističkog tipa, a socijalizam i ekonomija nekako ne idu zajedno jer je tada često upotrebljava van izraz "dogovorna ekonomija".

Meni se to činilo kao da se po tom principu nešto možemo dogovoriti što izlazi van okvira egzaktnog - iz matematičkih okvira, a to nikako nije logično.

Ne ulazeći u tematiku pada Berlin-skog zida usled istorijskih, političkih i ko zna kakvih drugih faktora, meni je bilo logično da i takva ekonomija, dakle "dogovorna ekonomija", naprosto nema budućnost, a to se pokazalo kao tačno.

Bio sam uveđen da je na Zapadu drugačije da je tamo ekonomija jasna, daleko od "dogovorne ekonomije", dakle da važe jasne zakonitosti te da država nema toliko uticaja na privredna kretanja.

Reakcija suprotno logici

Kroz vreme sam shvatio da je "statistika često tačan skup netačnih podataka", a da ekonomija veoma često nema nikakve veze s matematikom, a ponekad ni sa zdravom logikom. Mene to podseti na anegdotu da "konobari za novu godinu rade operacije, koje nemaju veze sa matematikom".

Neki naši mlađi čitaoci, a koji su imali priliku da u poslednjih 10 godina posete Beograd, sigurno znaju da i na poznatim splavovima ima situacija kada im konobari donesu račune koji nemaju veze s matematikom, već s astronomijom - jer u im računi astronomski!

Trgujući na berzi, pre svega iz hobija, shvatio sam da ni u "tuđem dvorištu trava nije ze-

TEORIJA I PRAKSA

Ekonomija bez matematike

lenija", odnosno ni zapadna ekonomija nije egzaktna. Naime, kad kupite neke deonice ili indeks, onda se "naoružate" pre svega tehničkim znanjem, pa imate određena očekivanja i spoznaje kako će se cena određene deonice ili indeks kretati kada se objavi neka vest.

Konkretno, dan kada neka firma objavljuje poslovne rezultate, shodno očekivanju tržišta vezano za te rezultate (dividenda), logično je kako će se oni odraziti na cenu same deonice. Mnogo puta se pokazalo da tržište očekuje određeni rezultat, a da stvarni rezultat bude daleko bolji od očekivanja, a da cena padne, dakle da tržište reaguje totalno suprotno očekivanjima i logici.

Tu naravno uzimam u obzir tržišne posledice vezano za samu dividendu, kao poreske i druge implikacije, ali nelogično kretanje je dovelo do spoznaje da nisu samo matematika i statistika važni, već da ima psihologije, a najverovatnije i manipulacije.

Održavanje socijalnog mira

Kada smo kod manipulacije, uvek postavljamo sebi pitanje s čim se može više, a sa čim manje manipulisati. Veliki problem danas u Americi jeste emisija novca. Prema rečima poznatog autora Roberta Kijosakija,

dnevno se emituje 125 milijardi dolara. Time se održava socijalni mir, stimuliše ekonomiju, prikrivaju slabosti sistema i slično, ali to ima rok trajanja.

Problem je, a to je stara berzanska poslovnica: "Kada Amerikanci kinu, celi svet se prehladi." U Australiji je situacija sigurno manje dramatična po istom pitanju, ali nije idealna kad je reč o emisiji novca.

Definitivno najgori način da se novac štedi jeste u valutu, odnosno u samom novcu. Razlog je činjenica da novac gubi na vrednosti jer se emituje bez pokrića, dok se dug u stvari prebacuje na buduće generacije. Dakle, kad konobar iz naše priče dođe da naplati, a budite uvereni da će doći jer u ekonomiji nema besplatnog ručka, postoji velika mogućnost da i on radi operacije koje nemaju veze s matematikom, a to jedino može biti u korist naše štete.

